

NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE NA PODRUČJU VAREŠA

Mevlida Operta

Univerzitet u Sarajevu, Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
opertamevlida@yahoo.com

Na teritoriji opštine Vareš nalaze se neograničene rezerve pojedinih mineralnih sirovina koje do početka minulog rata u Bosne i Hercegovine nisu tehničko-ekonomski valorizovane u planovima razvoja opštine Vareš, zbog ranijeg globalnog opredjeljenja na eksploataciju metaličnih mineralnih sirovina.

Ovo područje tradicionalno je poznato po proizvodnji metaličnih mineralnih sirovina: ruda željeza, kroma, mangana te olova i cinka sa baritom, veoma je perspektivno i u domenu nemetalčnih mineralnih sirovina. Geološka građa područja Vareša je heterogena, a u sastav ulaze magmatske, metamorfne i sedimentne stijene povoljnih fizičko-mehaničkih i tehničko-tehnoloških osobina u pogledu njihovog korištenja kao nemetalčnih mineralnih sirovina.

U ovom radu prikazana su područja rasprostranjenja potencijalnih nemetalčnih mineralnih sirovina (amfibolita, spilita, dijabaza, gabra, amfibolitskog gabra, peridotita, krečnjaka, kvarcnog pješčara i dr.). U cilju iznalaženja mogućnosti upotrebe tih sirovina na području Vareša izvršena je analiza rezultata dosadašnjih istraživanja rezervi i kvaliteta, a na bazi dobijenih kvalitativno-kvantitativnih svojstava utvrđeni su domeni moguće njihove upotrebe.

Ključne riječi: *Vareš, nemetalčne mineralne sirovine, istraživanja, rezerve, kvalitet, fizičko-mehaničke i tehničko-tehnološke osobine*

NON-METALLIC MINERAL RESOURCES IN THE VAREŠ REGION

Mevlida Operta

University of Sarajevo, Faculty of Science, Department of Geography,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

In the territory of the Vareš municipality there are unlimited reserves of certain mineral resources which have not been technically-economically valorized in the municipality development plans until the past of war activities in Bosnia and Herzegovina, due to earlier global commitment to exploitation of metallic mineral resources.

This area is traditionally known on production of metallic mineral resources: ores of iron, chrome, manganese, then lead and zinc with barite. It is also very perspective in a domain of non-metallic mineral resources. Geological structure of the Vareš region is heterogenic and its composition is made of magmatic, metamorphic and sedimentary rocks with favorable physical-mechanical and technical-technological characteristics regarding their usage as non-metallic mineral resources.

This paper presents distribution areas of potential non-metallic mineral resources (amfibolites, spilites, diabbases, gabbros, amphibolic gabbros, peridotites, limestones, quartz sandstones and so.) With the aim of obtaining possibilities in usage of those

resources in the Vareš region, the analyze on results of the reserves and qualities former researches was carried out, and on the base of acquired qualitative-quantitative characteristics were stated domains of their possible usage.

Key words: *Vareš, non-metallic resources, researches, reserves, quality, physical-mechanical and technical-technological characteristics*